

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Daniela Spratka, Ph.D., v právní věci žalobce N. D. C., zastoupeného Mgr. Pavlínou Zámečnickovou, advokátkou se sídlem v Brně, Příkop 834/8, proti žalované Komisi pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, se sídlem v Praze 4, náměstí Hrdinů 1634/3, poštovní schránka 155/SO, o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 2.4.2015 č.j. MV-153676-3/SO-2014, ve věci povolení k přechodnému pobytu na území ČR,

takto:

I. Žaloba se **z a m í t á .**

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 2.4.2015 č.j. MV153676-3/SO-2014, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 18.9.2014 č.j. OAM-7542-26/PP-

2014, kterým byla zamítnuta žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu na území České republiky, z důvodu nesplnění podmínky uvedené v § 87b odst. 1 ve spojení s § 15a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, v platném znění (dále jen zákon o pobytu cizinců).

V podané žalobě žalobce vymezil tyto žalobní body:

- 1) Žalobce požádal správní orgány obou stupňů o shovívavost v otázce posouzení aktuálního vedení společné domácnosti s nezletilými, kdy poukázal na to, že započal vyvíjet veškerou snahu ke svěření svých nezletilých dětí M. (nar. X), N. (nar. X) a V. (nar. X) do vlastní péče a zajištění jim řádného rodinného prostředí u biologického rodiče namísto jejich setrvání v dětském domově. Žalobce tak učinil bezprostředně poté, co se o umístění dětí do dětského domova dozvěděl a kdy se mu podařilo zajistit si práci, díky které má finanční prostředky potřebné k obstarání jejich potřeb. Žalobce poukázal na nelogičnost věci, kdyby mu bylo rozhodnutím správních orgánů znemožněno zajistit rodinné prostředí pro výchovu 4 nezletilých dětí, když žalobce má také v úmyslu osvojit nevlastního bratra nezletilých dětí A. (nar. X). Děti mají zájem na sdílení rodinného prostředí právě se žalobcem namísto toho, aby nadále byly v dětském domově, kam byly umístěny matkou. Žalobce předpokládá, že bude formálně i materiálně sdílet trvale se svými dětmi (občany Evropské unie) společnou domácnost. Správní orgány obou stupňů však výjimečnost posuzovaného případu nezohlednily.
- 2) Žalobce splnil zákonné podmínky pro to, aby mohl být pokládán za rodinného příslušníka občana EU ve smyslu ust. § 15a odst. 3 písm. a) bod 1 zákona o pobytu cizinců, neboť s nezletilými dětmi prokazatelně žil ve společné domácnosti ve státě, ve kterém měl povolen dlouhodobý trvalý pobyt, a to konkrétně na území ČR v době před zánikem platnosti jeho oprávnění k pobytu. Žalovaná se s touto odvolací námitkou řádně nevypořádala, když uvedla, že citované zákonné ustanovení nelze vztahovat na území ČR, protože se má jednat o hostitelský členský stát. Podle žalobce tato argumentace nemá zákonnou oporu.
- 3) Žalovaná pochybila, když se nezabývala četností styku žalobce s nezletilými dětmi a hloubkou jejich vazeb a jejich zájmem sdílet společnou domácnost s žalobcem. Správní orgán je povinen hodnotit skutkový stav věci v okamžiku vydání rozhodnutí, jak vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále jen NSS) ze dne 7.4.2011 č.j. 1 As 24/2011-79. Z ust. § 82 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, v platném znění (dále jen správní řád) vyplývá, že k novým skutečnostem správní orgán přihlédne, nebylo-li možné tyto skutečnosti uplatnit dříve. Žalovaná tak nezohlednila vážný zájem žalobce a vůli postarat se o nezletilé děti.

Žalovaná v písemném vyjádření uvedla, že děti jsou od 31.3.2011 umístěny v dětském domově v Novém Jičíně a žalobce na ně ani z části nehradil příspěvek, děti v dětském domově nenavštívil a neprojevoval o ně zájem. Žalobce děti navštívil pouze dvakrát, a to až po jeho propuštění z výkonu trestu odnětí svobody dne 15.5.2014. Žalovaná dále uvedla, že rozsudkem Okresního soudu v Novém Jičíně ze dne 9.3.2011 sp. zn. 90P 488/2010-74 byla nařízena ústavní výchova nezletilých dětí, přičemž v rozsudku je uvedeno, že nezletilé děti se narodily mimo manželství, Jejich rodiče spolu nežijí ve společné domácnosti více než 7 let. Po celou dobu byly děti ve výlučné péči matky, otec se o ně nezajímá a v současné době je neznámého pobytu. Žalovaná dále uvedla, že rozsudkem Okresního soudu v Novém Jičíně ze dne 15.3.2012 č.j. 90P 488/2010-116 byl žalobce zbaven rodičovské odpovědnosti

ve vztahu k nezletilým dětem M., N. a V. N. Pobytovou kontrolou dne 22.7.2014, kterou provedla Policie ČR, bylo zjištěno, že na žalobcem hlášené adrese se nachází panelový dům, přičemž na zvoncích není účastník uveden a v době kontroly nebyl zastižen. V pasáži pod panelovým domem ve Večerce byla dotazována paní H. T. Q., nar. X, která uvedla, že žalobce zná a bydlí s ním v bytě, avšak žádné děti s nimi nebydlí. Žalovaná závěrem uvedla, že z výše uvedeného vyplývá, že žalobce nežije s nezletilými ve společné domácnosti a nevyživuje je. Zdůraznila přitom, že děti žijí v dětském domově v Novém Jičíně a žalobce tak nesplňuje podmínky dle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.) a v souladu s dispoziční zásadou (§ 75 odst. 2 s.ř.s.) byl vázán žalobními body obsaženými v žalobě.

Z obsahu správního spisu krajský soud zjistil, že dne 2.6.2014 byla správnímu orgánu I. stupně podána žádost žalobce o vydání povolení k přechodnému pobytu podle § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců. K žádosti žalobce předložil rodné listy nezletilých dětí, doklad o zajištění ubytování a doklad o cestovním zdravotním pojištění. Správní orgán I. stupně dne 5.6.2014 vyzval žalobce k odstranění vad žádosti, konkrétně předložení originálu cestovního dokladu. Tento žalobce doložil osobně. Správnímu orgánu I. stupně bylo doručeno vyjádření dětského domova a školní jídelny v Novém Jičíně ze dne 15.7.2014 zn. DDNJ-321/2014, dále rozsudek Okresního soudu v Novém Jičíně ze dne 9.3.2011 č.j. 90P 488/2010-74. Výzvou ze dne 5.8.2014 byl žalobce vyzván k seznámení se podklady pro vydání rozhodnutí. Žalobce nikterak nereagoval a správní orgán I. stupně vydal dne 18.9.2014 rozhodnutí o zamítnutí žádosti. Proti rozhodnutí podal žalobce dne 6.10.2014 blanketní odvolání, které doplnil podáním ze dne 20.10.2014. O odvolání bylo rozhodnuto napadeným rozhodnutím žalovaného.

Podle ust. § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců rodinný příslušník občana Evropské unie, který sám není občanem Evropské unie a hodlá na území pobývat přechodně po dobu delší než 3 měsíce společně s občanem Evropské unie, je povinen požádat ministerstvo o povolení k přechodnému pobytu. Žádost je povinen podat ve lhůtě do 3 měsíců ode dne vstupu na území.

Podle ust. § 15a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců se rodinným příslušníkem občana Evropské unie pro účely tohoto zákona rozumí jeho rodič, jde-li o občana Evropské unie mladšího 21 let, kterého vyživuje a se kterým žije ve společné domácnosti.

Podle ust. § 15a odst. 3 písm. a) bod 1 zákona o pobytu cizinců, ve znění účinném do 17.12.2015 se ustanovení tohoto zákona, týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie, obdobně použijí i na cizince, který hodnověrným způsobem doloží, že je příbuzným občana Evropské unie neuvedeným v odstavci 1, pokud ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen trvalý či dlouhodobý pobyt, žil s občanem Evropské unie ve společné domácnosti.

V prvním žalobním bodě žalobce namítl, že správní orgány se nevypořádaly s výjimečností případu žalobce, kdy sice nežije s dětmi ve společné domácnosti,

avšak vyvíjí maximální snahu, aby se tak v budoucnu stalo a aby si děti vzal z dětského domova do vlastní péče. Krajský soud tento žalobní bod neshledal důvodným. Ust. § 15a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců jednoznačně určuje, že rodinným příslušníkem občana Evropské unie se rozumí rodič občana EU mladšího 21 let, kterého tento rodič vyživuje a s nímž žije ve společné domácnosti. Snaha žalobce takový stav v budoucnu navodit, nemůže být hodnocena jako splnění podmínek daných ustanovením § 15a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Zákon nepřipouští žádnou výjimku či možnost „shovívavosti“ správních orgánů při rozhodování o povolení k pobytu. Snaha žalobce pečovat o vlastní nezletilé děti, jakož případně i snaha o osvojení jejich sourozence, jehož biologickým rodičem žalobce není, je jistě chvályhodná, avšak z hlediska ustanovení § 15a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců zcela bez právního významu. Správní orgány proto postupovaly v souladu se zákonem, když požadovanou shovívavost vůči situaci žalobce neposkytly. V případě akceptace jeho požadavku by se nutně ocitly v rozporu se zákonem.

Ani druhý žalobní bod neshledal krajský soud důvodným, když má shodně s žalovanou za to, že pro aplikaci ust. § 15a odst. 3 písm. a) bod 1 zákona o pobytu cizinců nesplňuje žalobce zákonné podmínky. K označenému zákonnému ustanovení ve znění zákona účinném do 17.12.2015 zaujal právní názor NSS v rozsudku ze dne 7.12.2016 č.j. 1 Azs 273/2016-29, když vyslovil, že spojení „žil s občanem EU ve společné domácnosti“ je nutno vykládat tak, že musí jít o společné soužití s občanem EU, které bezprostředně předchází vstupu cizince (rodinného příslušníka) na území členského státu EU. Nemůže tudíž jít, jak se mylně domnívá žalobce, o společné soužití na území České republiky. NSS upřesnil, že ust. § 15a odst. 3 písm. a) bod 1 zákona o pobytu cizinců je nutno vykládat v souladu s čl. 3 odst. 2 písm. a) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29.4.2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (dále jen Směrnice). Čl. 2 odst. 2 a čl. 3 odst. 1 a 2 Směrnice definují kategorie osob, které jsou považovány za rodinné příslušníky občanů EU. Čl. 3 odst. 2 písm. a) Směrnice mj. normuje, že hostitelský členský stát usnadňuje vstup a pobyt všech ostatních rodinných příslušníků, kteří nespádají pod čl. 2 bod 2 Směrnice, bez ohledu na jejich státní příslušnost, a kteří jsou v zemi, z níž pocházejí, členy domácnosti občana EU. Z tohoto ustanovení Směrnice ve spojení s § 15a odst. 3 písm. a) bod 1 zákona o pobytu cizinců pak je podle NSS prostým jazykovým výkladem nutno dovodit, že spojení „soužití ve společné domácnosti“ znamená, že v zemi, z níž rodinný příslušník přichází, musel žít ve společné domácnosti s občanem EU. Dále NSS zdůraznil, že této interpretaci ust. § 15a odst. 3 písm. a) bod 1 zákona o pobytu cizinců nasvědčuje také novelizace tohoto ustanovení s účinností od 18.12.2015 (zákonem č. 314/2015 Sb.) tak, že zní: *za rodinného příslušníka občana Evropské unie se považuje též cizinec, který prokáže, že je příbuzným občana Evropské unie neuvedeným v odst. 1, pokud ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolený pobyt, žil před vstupem na území s občanem Evropské unie ve společné domácnosti*. Krajský soud v posuzované věci neshledal žádné skutkové ani právní důvody, pro které by se měl od shora uvedeného výkladu označeného zákonného ustanovení odchýlit. Na základě uvedené argumentace proto shledal druhý žalobní bod nedůvodným.

V posledním žalobním bodě žalobce namítl, že žalovaný nevyhodnotil skutkový stav věci v okamžiku vydání rozhodnutí, když nezohlednil četnost styků žalobce s nezletilými dětmi, hloubku jejich vazeb a zájem sdílet společnou domácnost. Při posouzení důvodnosti tohoto žalobního bodu navazuje krajský soud na svou argumentaci uvedenou k žalobnímu bodu 1) a v jejích intencích doplňuje, že relevantní pro posouzení žádosti žalobce by bylo toliko prokázání faktické existence společné domácnosti, kterou by žalobce sdílel se svými dětmi v době vydání rozhodnutí. Z podkladů shromážděných ve správním spise je jednoznačně prokazatelné, že společná domácnost žalobce a jeho nezletilých dětí neexistuje, když tyto jsou umístěny v dětském domově. Snaha žalobce vytvořit společnou domácnost směřuje do budoucna a je proto zcela nerozhodné i to, jak často děti navštěvuje v dětském domově nebo jak často si je bere na návštěvy. Vzájemné návštěvy žalobce a jeho dětí nemohou suplovat naplnění pojmu „společná domácnost“. Proto ani poslední žalobní bod neshledal krajský soud důvodným.

Jelikož krajský soud neshledal žalobu důvodnou, podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. ji zamítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., neboť žalované, která měla ve věci úspěch, vzniklo právo na náhradu nákladů řízení, avšak podle obsahu soudního spisu jí žádné náklady s tímto řízením nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku je možno podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

V Ostravě dne 5. dubna 2017

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu